

**Protokół z X posiedzenia Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN
w dniu 13 października 2022 roku**

Posiedzenie Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury odbyło się w WARSZAWIE w Pałacu Staszica (ul. Nowy Świat 72, Sala Stanisława Staszica, I piętro) w dniu 13 października 2022 roku o godzinie 11.00. Protokołantem posiedzenia była prof. dr hab. Anna Wójcik.

Program posiedzenia

1. Otwarcie posiedzenia.
2. „Geneza powołania i wyzwania Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN – prof. dr hab. Eugeniusz Herbut (IZ-PIB w Krakowie).
3. Wręczenie statuetek Członkom Honorowym, byłym Przewodniczącym i byłym Sekretarzom Naukowym Komitetu.
4. Wręczenie nagród KNZiA.
5. Wręczenie dyplomów wyróżnień KNZiA.
6. Prezentacja nagrodzonego osiągnięcia – „Antyoksydacyjne i immunostymulujące oddziaływanie zróżnicowanych poziomów i wzajemnego stosunku lizyny, argininy i metioniny w mieszankach dla indyków rzeźnych” – prof. dr hab. Katarzyna Ognik (UP w Lublinie), dr hab. Paweł Konieczka, prof. UWM (UWM w Olsztynie).
7. Prezentacja wyróżnionego osiągnięcia „Opracowanie wystandaryzowanej metody kriokonserwacji nasienia ryb” – dr Sylwia Judycka (IRZiBŻ PAN Olsztyn).
8. Poczestunek.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski, otwierając posiedzenie, zarządził sprawdzenie obecności na podstawie podpisanej listy. Na posiedzeniu członków komitetu i zaproszonych gości obecnych było 49 osób.

Posiedzenie miało uroczysty charakter z uwagi na obchodzony w tym roku Jubileusz 65-lecia Komitetu Nauk Zootechnicznych.

Przewodniczący Komitetu prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski, który powitał przybyłych na uroczystość gości w osobach: dyrektora IFiZZ dr. hab. prof. IFiZZ w Jabłonie - Andrzeja Hermana, zastępcy dyr. IRZiBŻ PAN w Olsztynie – prof. dr hab. Agnieszki Blitek, dziekanów: prof. dr hab. Justyny Więcek, prof. dr. hab. Adama Romana, Prorektora UP w Poznaniu - prof. dr. hab. Piotra Ślósarza, przewodniczących rad naukowych dyscypliny zootechnika i rybactwo: dr hab. prof. UPH Doroty Banaszewskiej, dr hab. prof. PBS Aleksandry Dunisławskiej, dr hab., prof. ZUT Małgorzaty Ożgo, dr hab. prof. UPP Katarzyny Szkudelskiej, prof. dr. hab. Tomasza Daszkiewicza, przewodniczącego Rady Naukowej w IZ PIB w Krakowie - prof. dr. hab. Eugeniusza Greli, Prezesa PTZ - prof. dr hab. Anny Wójcik, zastępcy dyr. IZ PIB w Krakowie - prof. dr. hab. Sylwestera Świątkiewicza, członka Komisji Akredytacyjnej - prof. dr. hab. Wiesława Skrzypczaka.

Przewodniczący przekazał również pozdrowienia i życzenia owocnych obrad od osób, które nie mogły przybyć na posiedzenie: Wiceprezesa PAN prof. dr. hab. Romualda Zabielskiego, prof. dr. hab. Doroty Jamroz, prof. dr. hab. Jana Jankowskiego, prof. dr. hab. Jarosława O. Horbańczuka.

Przewodniczący Komitetu prof. dr. hab. Tomasz Szwaczkowski powiedział, że każdy jubileusz ma tę cechę, że jest zasługą czasu. Czas to tworzenie, zmiany i przemijanie. Historia Komitetu nie zaczęła się od tej kadencji, lecz trwa od 65 lat, stąd nie sposób nie wspomnieć dzisiaj osób, które odegrały bardzo ważną rolę. Przewodniczącymi Komitetu byli:

- prof. dr. hab. czł. koresp. PAN Mieczysław Czaja (UJ, SGGW) 1957-1958,
- prof. dr. hab. czł. rzecz. PAN Jan Kielanowski (IFiŻŻ PAN w Jabłonie) 1959-1962,
- prof. dr. hab. Franciszek Abgarowicz (SGGW, IZ-PIB w Krakowie) 1963-1968,
- prof. dr. h.c. Kazimierz Gawęcki (AR w Poznaniu) 1969-1971,
- prof. dr. hab. czł. rzecz. PAN Władysław Bielański (IZ-PIB w Krakowie) 1972-1974,
- prof. dr. hab. dr. h.c. Ewald Sasimowski (AR w Lublinie) 1975-1977,
- prof. dr. hab. Marian Duniec (IZ-PIB w Krakowie) 1978-1980,
- prof. dr. hab. Janusz Maciejowski (AR w Lublinie) 1981-1983,
- prof. dr. hab. Zbigniew Staliński (AR w Krakowie) 1984-1989,
- prof. dr. hab. dr. h. c. Marian Budzyński (AR w Lublinie) 1990-2003,
- prof. dr. hab. dr. h. c. mult. Dorota Jamroz (AR/UP we Wrocławiu) 2004-2010,
- prof. dr. hab. dr. h. c. mult. czł. koresp. PAN Jan Jankowski (UWM) 2011-2014,
- prof. dr. hab. Roman Niżnikowski (SGGW) 2015-2019,
- prof. dr. hab. Tomasz Szwaczkowski (UP w Poznaniu) od 2020 r.

Następnie prof. Szwaczkowski przedstawił obecną strukturę Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN oraz najważniejsze obszary działalności KNZiA w obecnej kadencji. Do osiągnięć zaliczone zostało opracowanie i wydanie dwóch raportów o stanie nauki i edukacji.

Pierwszy raport „Osiągnięcia i perspektywy dyscypliny naukowej zootechniki i rybactwo. Analiza i raport” został przygotowany przez zespół kierowany przez Panią Profesor Krystynę Koziec. Przewodniczący KNZiA podziękował Pani Profesor i Zespołowi za wielką pracę nad przygotowaniem raportu. Następnie skierował słowa podziękowania za pomoc finansową umożliwiającą wydanie raportu, której udzielili:

- Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie,
- Dyrektor Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie,
- Dyrektor Instytutu Rybactwa Śródlądowego im. S. Sakowicza w Olsztynie,
- Dyrektor Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. J. Kielanowskiego PAN w Jabłonie,
- Dyrektor Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu.

Drugi raport „Stan edukacji zootechnicznej i rybackiej w Polsce” został przygotowany przez zespół pod kierunkiem Prof. dr. hab. Stanisława Kondrackiego. Raport został wydany dzięki pomocy: Dyrektora Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie,

- Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie,
- Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach UP w Poznaniu,
- Dziekana Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie,
- Dziekan Wydziału Hodowli, Bioinżynierii i Ochrony Zwierząt SGGW w Warszawie,

– Dziekana Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt UP we Wrocławiu.
Wsparcia organizacyjno-edytorskiego w obydwu tych przedsięwzięciach udzieli: Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Michała Oczapowskiego, Beata Morawska i Patryk Grela.

Z okazji jubileuszu Komitetu została przygotowana okolicznościowa monografia „Jubileusz 65-lecia Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN” pod redakcją prof. dr. hab. Eugeniusza Greli i dr hab. Aldony Kawęckiej prof. IZ PIB. Wydanie monografii było możliwe dzięki Dyrektorowi Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie oraz środkom z Dotacji Upowszechnienia Nauki PAN. Wsparcie organizacyjno-edytorskie: Dyrektor Elżbieta Kujawska - PAN, Beata Fiedoruk – PAN oraz Beata Morawska.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury od początku bieżącej kadencji wydaje w wersji elektronicznej „Biuletyn Informacyjny KNZiA”. Serdeczne podziękowania za pracę zespołową nad przygotowaniem kolejnych wydań biuletynu, przewodniczący skierował na ręce przewodniczącej Komisji promocji Pani dr hab. Moniki Michalczuk, prof. SGGW. Wsparcie finansowe tego przedsięwzięcia Komitet uzyskuje od firmy Cargill Polska a wsparcie edytorskie od Pani dr inż. Joanny Płużańskiej.

Kolejnym ważnym osiągnięciem było opracowanie „Rekomendacji dotyczącej kształcenia z zakresu dobrostanu zwierząt na studiach zootechnicznych i kierunkach pokrewnych”, przez kierowaną przez prof. dr hab. Bogumiłę Pilarczyk, Komisję Dobrostanu Zwierząt i Jakości Produktów.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury w obecnej kadencji był współorganizatorem kilku konferencji, Przewodniczący złożył serdeczne podziękowania za trud włożony w ich organizację:

- prof. dr hab. Krystynie Demskiej-Zakęś,
- prof. dr. hab. Zbigniewowi Dobrzańskiemu,
- prof. dr hab. Krystynie Kozięc,
- prof. SGGW dr hab. Monice Michalczuk,
- prof. dr. hab. Romanowi Niżnikowskiemu,
- prof. dr hab. Bogumile Pilarczyk,
- prof. dr hab. Annie Wójcik,
- prof. dr. hab. Zdzisławowi Zakęsiowi.

Wśród innych rodzajów działalności Komitetu wymienił również: ustanowienie Nagrody KNZiA PAN, opiniowanie kandydatów na członków PAN i do nagród PAN oraz przygotowywanie opinii i ekspertyz.

Przewodniczący zakończył wystąpienie słowami Władysława Grabskiego – męża stanu II Rzeczypospolitej: *Sercem powinniśmy utrzymać związek z przeszłością, wyobraźnią unosić się w przyszłość, ale rozumem trzymać się rzeczywistości.*

Ad. 2. „Geneza powołania i wyzwania Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN” – prof. dr hab. Eugeniusz Herbut (IZ-PIB w Krakowie)

Profesor E. Herbut na wstępie swojego wystąpienia przybliżył sylwetkę Profesora Mieczysława Czai – pierwszego przewodniczącego i zarazem głównego promotora powstania Komitetu.

Prof. E. Herbut podkreślił, że Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury łączy trzy pionierzy: pion szkół wyższych, instytutów Polskiej Akademii Nauk oraz

instytutów badawczych, jest to możliwość spotkania uczonych ze wszystkich tych trzech pionów. Komitet współpracuje z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwem Edukacji i Nauki, Komisjami Rolnictwa Sejmu i Senatu, z Polskim Towarzystwem Zootechnicznym jak i związkami branżowymi dotyczącymi poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich. KNZiA wraz z PTZ był organizatorem trzech Kongresów Zootechniki Polskiej *Quo Vadis Zootechniko?* w latach 2018, 2021 i 2022. W roku 1988 r. został ustanowiony przez V Wydział PAN, obecnie Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, Medal im. Michała Oczapowskiego, którego laureatami są nie tylko wybitni polscy zootechnicy, ale i instytuty naukowe, wydziały kształcące na kierunku zootechnicznym oraz towarzystwa naukowe.

Mówca wskazał na wyzwania stawiane przed KNZiA. Są nimi: dalsza współpraca z: organami ustawodawczymi, organami administracji i organizacjami branżowymi. Co dalej powinno być ważne w dalszej działalności: opiniowanie przedsięwzięć gospodarczych; dbałość o dobrostan zwierząt; ekologiczne utrzymanie zwierząt; zwierzęce produkty niszowe; bioróżnorodność; środowisko wodne w akwakulturze; zrównoważony rozwój produkcji zwierzęcej.

W podsumowaniu Pan Profesor E. Herbut, powiedział, że w prace Komitetu zaangażowane są wszystkie ośrodki naukowe w kraju a zadaniem Komitetu jest opiniowanie priorytetów badawczych i przedsięwzięć naukowo-gospodarczych.

Ad. 3. Wręczenie statuetek Członkom Honorowym, Przewodniczącym i Sekretarzom Naukowym Komitetu.

W dalszej części Wiceprzewodniczący KNZiA prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz przedstawił krótko sylwetki członków Komitetu, którzy szczególnie wyróżnili się w pracy KNZiA, a przewodniczący Profesor Szwaczkowski wręczył wyróżnionym okolicznościowe statuetki KNZiA. Zostały one przyznane: Honorowej Przewodniczącej KNZiA - prof. dr hab. dr h.c. mult. Dorocie Jamroz (nieobecnej) oraz Członkom Honorowym: prof. dr hab. dr h.c. Marianowi Budzyńskiemu (nieobecnemu), prof. dr hab. Julianowi Kamińskiemu (nieobecnemu) i prof. dr hab. Aleksandrze Zioleckiej (nieobecnej).

Statuetkami KNZiA zostali uhonorowani także byli Przewodniczący KNZiA: prof. dr hab. dr h.c. mult. Jan Jankowski (nieobecny) i prof. dr hab. Roman Niżnikowski. W następnej kolejności uhonorowano byłych Sekretarzy Naukowych KNZiA: prof. dr hab. dr. h.c. mult. Zygmunta Litwińczuka, prof. dr hab. Andrzeja Filistowicza (nieobecny), prof. dr hab. Jerzego Wilde i dr. hab. Tomasza Niemca prof. SGGW.

Dyplomy okolicznościowe zostały wręczone następującym zasłużonym członkom KNZiA: prof. dr hab. Tomaszowi Gruszeckiemu, prof. dr hab. Eugeniuszowi Herbutowi, prof. dr hab. dr. h. c. Stanisławowi Wajdzie, prof. dr hab. Teresie Własow (nieobecna), prof. dr hab. Zenonowi Zduńczykowi (nieobecny). W przypadku nieobecności statuetki i podziękowania dla Uhonorowanych przekazane zostały za pośrednictwem przedstawicieli jednostek naukowych.

Ponadto, podziękowania zostały przesłane pocztą do następujących zasłużonych byłych członków KNZ/KNZiA oraz dla dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo: prof. dr. hab. Franciszka Borowca, prof. dr. hab. Franciszka Brzóska, prof. dr. hab. Krystyny Charon, prof. dr. hab. Zbigniewa Dorynka, prof. dr. hab. Edwarda Dymnickiego, prof. dr. hab. Roberta Eckerta, prof. dr. hab. Janusza Falkowskiego, prof. dr. hab. Krzysztofa Formickiego, prof. dr. hab. Tadeusza Jezierskiego, prof. dr. hab. Henryka Kamienieckiego, prof. dr. hab. Wojciecha Kapelańskiego, prof. dr. hab. Marii Koćwin-Podsiadłej, prof. dr. hab. dr. h.c. Romana Kołacza, prof. dr. hab. dr. h.c. Jędrzeja Krupińskiego, prof. dr. hab. Józefa Kulisiewicza, prof. dr. hab. Jolanty Kurył, prof. dr. hab. Sławomira Mroczkowskiego, prof. dr. hab. Jerzego Presia, prof. dr. hab. dr. h.c. czł. rzecz. PAN Zygmunta Reklewskiego, prof. dr. hab. med. Ryszarda Słomskiego, prof. dr. hab. czł. rzecz. PAN Zdzisława Smorąga, prof. dr. hab. Jana Szarka, prof. dr. hab. Wiesława Szeligi, prof. dr. hab. dr. h.c. mult. Tadeusza Szulca, prof. dr. hab. Ewy Świerczewskiej, prof. dr. hab. Stefana Wawrzyńczaka, prof. dr. hab. dr. h.c. Stanisława Wężyka, prof. dr. hab. Grażyny Witkowskiej-Jeżewskiej, prof. dr. hab. Andrzeja Żarneckiego i prof. dr. hab. Bolesława Żuka.

Ad. 4. Wręczenie nagród KNZiA.

Nagrodę KNZiA za 2022 rok uzyskało osiągnięcie naukowe „Antyoksydacyjne i immunostymulujące oddziaływanie zróżnicowanych poziomów i wzajemnego stosunku lizyny, argininy i metioniny w mieszkankach dla indyków rzeźnych” zespołu badawczego w składzie:

- prof. dr. hab. Dariusz Mikulski - UWM w Olsztynie,
- prof. dr. hab. Katarzyna Ognik – UP w Lublinie,
- dr. hab. Paweł Konieczka - UWM w Olsztynie,
- dr. hab. Magdalena Krauze – UP w Lublinie,
- dr. Anna Stępniewska – UP w Lublinie,
- dr. Ewelina Cholewińska – UP w Lublinie,
- dr. Bartłomiej Tykałowski - UWM w Olsztynie,
- prof. dr. hab. Zenon Zduńczyk - IRZiBŻ PAN w Olsztynie,
- prof. dr. hab. Jerzy Juśkiewicz - IRZiBŻ PAN w Olsztynie.

Statuetki nagrodzonym wręczył Przewodniczący KNZiA prof. dr. hab. Tomasz Szwaczkowski.

Ad. 5. Wręczenie dyplomów wyróżnień KNZiA.

Wyróżnienie KNZiA za 2022 rok uzyskało osiągnięcie naukowe „Opracowanie wystandaryzowanej metody kriokonserwacji nasienia ryb” zespołu badawczego z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie w składzie:

- prof. dr. hab. Andrzej Ciereszko,
- dr. Sylwia Judycka,
- dr. hab. Joanna Nynca,
- dr. hab. Mariola Dietrich,
- dr. hab. Daniel Żarski,
- mgr inż. Ewa Liszewska.

Dyplomy wyróżnionym osobom wręczył Przewodniczący KNZiA prof. dr. hab. Tomasz Szwaczkowski.

Przewodniczący serdecznie podziękował Komisji Nagród KNZiA za procedowanie wniosków o nagrody oraz Grupie ANIMPOL Sp. z o. o. Sp. k. w Gorzowie Wielkopolskim za ufundowanie statuetek KNZiA.

Ad. 6. Prezentację nagrodzonego osiągnięcia – „Antyoksydacyjne i immunostymulujące oddziaływanie zróżnicowanych poziomów i wzajemnego stosunku lizyny, argininy i metioniny w mieszankach dla indyków rzeźnych” w imieniu nagrodzonego zespołu przedstawili: prof. dr hab. Katarzyna Ognik (UP w Lublinie), dr hab. Magdalen Krauze (UP w Lublinie), dr Ewelina Cholewińska (UP w Lublinie) oraz dr hab. Paweł Konieczka, prof. UWM (UWM w Olsztynie).

Ad. 7. Prezentację wyróżnionego osiągnięcia „Opracowanie wystandaryzowanej metody kriokonserwacji nasienia ryb” przedstawiła w imieniu wyróżnionego zespołu dr Sylwia Judycka (IRZiBŻ PAN Olsztyn).

Ad. 8. Zamknięcie posiedzenia.

Na zakończenie Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski podziękował Zaproszonym Gościom oraz Członkom Komitetu za udział w posiedzeniu oraz życzył dalszej owocnej pracy.

Na tym protokół zakończono.

Sekretarz Naukowy KNZiA PAN

Prof. dr hab. Anna Wójcik

Przewodniczący KNZiA PAN

Prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Warszawa, 13 października 2022 r.